

SUBJECT: M.A (Education) – Minutes Of the Meeting - 29 May 2018

एम.ए (शिक्षणशास्त्र) – भाषा शिक्षण पूर्णरचना बैठक इतिवृत्त

एम.ए. शिक्षणशास्त्राच्या तज्ञ सल्लागार ठरल्या प्रमाणे भाषा शिक्षण या अभ्यासक्रमाची पूर्णरचना बैठक आयोजित करण्यात आली. सदर बैठक २९ मे २०१८ रोजी शिक्षणशास्त्र विद्याशाखेत घेण्यात आली. या बैठकीस खालील सदस्य उपस्थित होते.

१) प्रा. अनंत येवलेकर	(सोलापूर)
२) डॉ. पगार	(देवळा)
३) डॉ. वृंदा भार्गवे	(नाशिक)
४) डॉ. कविता साळुंके	(प्र. संचालक शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा)
५) डॉ. विजया पाटील	(एम.ए. शिक्षणशास्त्र समन्वयक)
६) डॉ. संजीवनी महाले	(शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा)

बैठकीच्या प्रारंभीस महाराष्ट्रातील इतर विद्यापीठातील एम. ए. शिक्षणशास्त्र व एम.एड ह्या शिक्षणक्रमाच्या प्रचलित अभ्यासक्रमाचा आढावा घेण्यात आला. त्यावर चर्चा करून भाषा शिक्षण एक अभ्यासक्रमाचे खालील प्रमाणे निश्चिती करण्यात आली.

भाषा शिक्षण

उद्दिष्टे

- १ भाषेचे स्वरूप व संरचना समजाऊन घेणे.

घटक १ भाषेचे स्वरूप व संकल्पना

- १.१ भाषा – स्वरूप, संकल्पना व व्याख्या
- १.२ भाषासंप्रेषणाची विशेषता, आवश्यकता, भाषेची कार्ये
- १.३ भाषेची संरचना
- १.४ भाषाभ्यासाची आवश्यकता
- १.५ वर्तमान भाषाव्यवहार

उद्दिष्टे

- १ विविध स्तरांवरील भाषेच्या अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम आणि पाठ्यपुस्तक यातील परस्परसंबंध स्पष्ट करणे.

घटक २ भाषा अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम आणि पाठ्यपुस्तक

- २.१ भाषेचे अभ्यासक्रम : स्वरूप व वैशिष्ट्ये
- २.२ विविध शैक्षणिक स्तर व भाषेचे अभ्यासक्रम
- २.३ अभ्यासक्रम उद्दिष्टे व पूर्तीची साधने
- २.४ अभ्यासक्रम, पाठ्यपुस्तके : नव्या तंत्रांचा वापर
- २.५ पाठ्यक्रमांची समकालीनता

उद्दिष्टे

- १ भाषा आणि संप्रेषण कौशल्याचे महत्व जाणून घेणे.

घटक ३ भाषिक सर्जनशीलता आणि संप्रेषण कौशल्ये

- ३.१ भाषिक सर्जनशीलता – संकल्पना
- ३.२ भाषेचा सर्जनशील वापर – विविध जीवन क्षेत्रे
- ३.३ भाषा सौंदर्य आणि सर्जनशीलता
- ३.४ प्राथमिक संप्रेषण कौशल्ये - श्रवण, भाषण, वाचन, लेखन.
- ३.५ प्रगत संप्रेषण कौशल्ये – भाषांतर, रुपांतर, सारांशलेखन, कल्पनाविस्तार, ब्लॉग (अनुदिनी) ई- पत्र, ई- संवाद, मुक्त

प्रतिक्रिया, समाज माध्यमे आणि सकारात्मक भाषावापर, आय.सी.टी. तंत्र, भाषेचा ॲप, क्षमता व भवितव्य.

उद्दिष्ट्ये

१ विविध वाडःमय प्रकारानुसार अध्यापनाच्या विविध पध्दतींचे वापर करणे.

घटक ४ वाडःमयप्रकारानुसार अध्यापन (डॉ. एकनाथ पगार)

४.१ वाडःमयप्रकाराची संक्षिप्त ओळख

४.२ कथनपर व नाट्यात्म साहित्याचे अध्यापन (कथा, कादंबरी, नाटक)

४.३ वैचारिक माहितीपर व ललित साहित्याचे अध्यापन (चरित्र, आठवणी, आत्मचरित्र, वैचारिक माहितीपर)

४.४ काव्यात्म साहित्याचे अध्यापन (कविता, व्याख्या, काव्य, खंडकाव्य, पोवाडा, इ.)

४.५ वाडःमयकृतींचे अध्यापन व माहिती संप्रेषण तंत्रविज्ञान

उद्दिष्ट्ये

१ विविध स्तरांवरील भाषा विषय मूल्यमापनाची विविध तंत्रे आणि साधनांचा वापर करणे.

घटक ५ भाषा विषयाचे मूल्यमापन (डॉ. एकनाथ पगार)

५.१ भाषा विषयाचे मूल्यमापन : संकल्पना

५.२ भाषा शिक्षणाचे स्तर व मूल्यमापन

५.३ भाषा विषयासाठी मूल्यमापनाची साधने व निकष

५.४ भाषा विषयाचे मूल्यमापन, भाषाव्यवस्था, भाषावापर आणि लालित्य

५.५ भाषा विषयाच्या मूल्यमापनातील नावीन्य

या नुसार अभ्यासक्रम निश्चिती करण्यात आली.त्यानंतर सर्वांचे आभार मानून बैठकीचा समारोप करण्यात आला.

डॉ. कविता साळुंके

प्र. संचालक

शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा

डॉ. विजया पाटील

समन्वयक

शिक्षणशास्त्र विद्याशाखा

